

WSTĘP

Zachodzące przemiany społeczno-gospodarcze w okresie ostatniego dwudziestolecia odcisnęły wyraźny ślad w polskiej przestrzeni, w tym szczególnie na terenach zurbanizowanych. Przekształcenia struktur przestrzennych miały różne natężenie – najbardziej dynamiczne były niewątpliwie w obszarach aglomeracyjnych, gdzie silnym przeobrażeniem ulegały zwłaszcza tereny użytkowane w sposób ekstensywny. Ale także przestrzeń małych miast podlegała istotnym zmianom – rozwijała się w nich funkcja mieszkaniowa, pojawiły się również nowe tendencje w lokalizacji działalności gospodarczej. Zbiór ośrodków lokalnych pomimo pewnych podobieństw, nie jest jednolity – zachodzące procesy przestrzenne są mniej intensywne w miastach położonych peryferyjnie w stosunku do ośrodków centralnych.

Publikowany tom zawiera osiem rozdziałów prezentujących kierunki przemian struktury przestrzennej małych miast polskich. W rozdziale pierwszym zostały przedstawione główne kierunki przekształceń przestrzenno-funkcjonalnych w małych ośrodkach miejskich położonych w kilku regionach Polski, ze wskazaniem istotnych różnic pomiędzy poszczególnymi typami jednostek osadniczych. Drugi rozdział zawiera rozważania na temat ładu przestrzennego, który powinien cechować małe miasta i w tym kontekście autor formułuje koncepcję modelu zintegrowanego planowania służącego racjonalnemu zagospodarowaniu przestrzeni. W kolejnych rozdziałach analizie poddane zostały przemiany przestrzeni małych miast w wybranych regionach kraju – porównanie doświadczeń różnych ośrodków pozwala na formułowanie wniosków użytecznych w praktyce planistycznej.

Bartosz Bartosiewicz, Tadeusz Marszał